

Warszawa, dnia 5 września 2023 r.

KK-0058-0180(1)/23

Pan Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z planowanym na dzień 6 września 2023 r. posiedzeniem Komisji Infrastruktury w celu rozpatrzenia ustawy o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084, druki sejmowe nr 3522, 3548 i 3548-A), zmieniającej również ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553, 967, 1506 i 1597), przekazuję na ręce Pana Marszałka propozycje poprawek do ustawy.

Z poważaniem
mgr inż. Mariusz Dobrzeński

Prezes Krajowej Rady PIIB
(dokument podpisany elektronicznie)

Załącznik: Pakiet 10 poprawek do ustawy (druk senacki 1084) wraz z uzasadnieniem.

Do wiadomości: Komisja Infrastruktury Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Propozycja poprawki nr 1 do art. 17 projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084)

W art. 17 w pkt 7 w lit. a tiret trzecie otrzymuje brzmienie:

„– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) oświadczenie inwestora, że:

- a) przyjmuje odpowiedzialność za kierowanie budową, jeżeli nie został ustanowiony kierownik budowy – w przypadkach zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a,
- b) dokumentacja dołączona do zgłoszenia jest kompletna, w tym że zawiera decyzje, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409 oraz z 2023 r. poz. 1597), jeżeli są one wymagane przepisami tej ustawy – w przypadkach zgłoszenia budowy, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 1b.””

UZASADNIENIE

Konieczna jest zmiana redakcji przepisu w pierwszej kolejności ze względu na fakt, że przebudowa, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo budowlane wymaga ustanowienia kierownika budowy, a w konsekwencji – dołączenie do zgłoszenia oświadczenia inwestora o przyjęciu odpowiedzialności za kierowanie budową – jest zbędne.

W przypadku przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, zarówno w odniesieniu do domów o powierzchni zabudowy do 70 m², o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, jak i domów o powierzchni zabudowy przekraczającej 70 m², o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1b, konieczna jest analiza dokumentów dołączanych do zgłoszenia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej, a także ustanowienie kierownika budowy.

Powyższe wynika z faktu, że **przebudowa istniejącego budynku jest często procesem bardziej skomplikowanym, niż jego budowa**. Wykonywanie robót budowlanych związanych z przebudową wymaga specjalistycznej wiedzy na temat roli poszczególnych elementów

konstrukcyjnych istniejącego obiektu w przenoszeniu obciążeń oraz stateczności konstrukcji całego obiektu. Tylko osoba posiadająca taką specjalistyczną wiedzę i uprawnienia budowlane będzie mogła zapewnić właściwe zabezpieczenie poszczególnych elementów konstrukcyjnych obiektu w trakcie robót (podparcia, odciążenia), a także zapewnić zastosowanie właściwej technologii wykonywania robót.

Konieczne jest zatem zapewnienie nadzoru nad wykonywaniem przedmiotowych robót budowlanych w odniesieniu do budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 1b, a gwarantem wykonywania nadzoru w sposób właściwy mogą być wyłącznie osoby posiadające uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w odpowiedniej specjalności. **Konsekwencją braku nadzoru ze strony osób profesjonalnie przygotowanych do kierowania budową może być zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa mienia w trakcie wykonywania robót oraz użytkowania przedmiotowych budynków.**

Proponowana poprawka **pozwala na nałożenie w drodze decyzji obowiązku uzyskania pozwolenia** na wykonywanie robót budowlanych związanych z przebudową, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, dotyczącą budynku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a lub 1b, jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej stwierdzi, że roboty te wypełniają przesłanki określone w art. 30 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane, np. mogą spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia.

Propozycja poprawki nr 2 do art. 17 projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084)

W art. 17 w pkt 7 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) po ust. 5j dodaje się ust. 5ja w brzmieniu:

„5ja. Przepisu ust. 5j nie stosuje się, jeżeli inwestor nie dołączył dokumentacji wymaganej do zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a lub 1b, a organ administracji architektoniczno-budowlanej na podstawie przedłożonej dokumentacji nie ustalił, że planowany do realizacji obiekt budowlany spełnia wszystkie przesłanki budynku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a lub 1b.”

UZASADNIENIE

Konieczna jest zmiana redakcji przepisu ze względu na fakt, że przebudowa, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo budowlane wymaga ustanowienia kierownika budowy, a w konsekwencji – stosowanie trybu „uproszczonego” zgłoszenia jest w tym przypadku niezasadne.

W przypadku przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, zarówno w odniesieniu do domów o powierzchni zabudowy do 70 m², o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, jak i domów o powierzchni zabudowy przekraczającej 70 m², o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1b, konieczna jest analiza dokumentów dołączanych do zgłoszenia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej, a także ustanowienie kierownika budowy.

Powyższe wynika z faktu, że **przebudowa istniejącego budynku jest często procesem bardziej skomplikowanym, niż jego budowa**. Wykonywanie robót budowlanych związanych z przebudową wymaga specjalistycznej wiedzy na temat roli poszczególnych elementów konstrukcyjnych istniejącego obiektu w przenoszeniu obciążeń oraz stateczności konstrukcji całego obiektu. Tylko osoba posiadająca taką specjalistyczną wiedzę i uprawnienia budowlane będzie mogła zapewnić właściwe zabezpieczenie poszczególnych elementów konstrukcyjnych obiektu w trakcie robót (podparcia, odciążenia), a także zapewnić zastosowanie właściwej technologii wykonywania robót.

Konieczne jest zatem zapewnienie nadzoru nad wykonywaniem przedmiotowych robót budowlanych w odniesieniu do budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 1b, a gwarantem wykonywania nadzoru w sposób właściwy mogą być wyłącznie osoby posiadające uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w odpowiedniej specjalności. **Konsekwencją braku nadzoru ze strony osób profesjonalnie przygotowanych do kierowania budową może być zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa mienia w trakcie wykonywania robót oraz użytkowania przedmiotowych budynków.**

Proponowana poprawka **pozwala na nałożenie w drodze decyzji obowiązku uzyskania pozwolenia** na wykonywanie robót budowlanych związanych z przebudową, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, dotyczącą budynku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a lub 1b, jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej stwierdzi, że roboty te wypełniają przesłanki określone w art. 30 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane, np. mogą spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia.

Propozycja poprawki nr 3 do art. 17 projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084)

W art. 17 w pkt 7 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) ust. 5k otrzymuje brzmienie:

„5k. Do budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 1b, można przystąpić po doręczeniu zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej.”.

UZASADNIENIE

Konieczna jest zmiana redakcji przepisu ze względu na fakt, że przebudowa, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo budowlane wymaga ustanowienia kierownika budowy, a w konsekwencji – stosowanie trybu „uproszczonego” zgłoszenia jest w tym przypadku niezasadne.

W przypadku przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, zarówno w odniesieniu do domów o powierzchni zabudowy do 70 m², o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, jak i domów o powierzchni zabudowy przekraczającej 70 m², o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1b, konieczna jest analiza dokumentów dołączanych do zgłoszenia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej, a także ustanowienie kierownika budowy.

Powyższe wynika z faktu, że **przebudowa istniejącego budynku jest często procesem bardziej skomplikowanym, niż jego budowa**. Wykonywanie robót budowlanych związanych z przebudową wymaga specjalistycznej wiedzy na temat roli poszczególnych elementów konstrukcyjnych istniejącego obiektu w przenoszeniu obciążeń oraz stateczności konstrukcji całego obiektu. Tylko osoba posiadająca taką specjalistyczną wiedzę i uprawnienia budowlane będzie mogła zapewnić właściwe zabezpieczenie poszczególnych elementów konstrukcyjnych obiektu w trakcie robót (podparcia, odciążenia), a także zapewnić zastosowanie właściwej technologii wykonywania robót.

Konieczne jest zatem zapewnienie nadzoru nad wykonywaniem przedmiotowych robót budowlanych w odniesieniu do budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 1b,

a gwarantem wykonywania nadzoru w sposób właściwy mogą być wyłącznie osoby posiadające uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w odpowiedniej specjalności. **Konsekwencją braku nadzoru ze strony osób profesjonalnie przygotowanych do kierowania budową może być zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz bezpieczeństwa mienia w trakcie wykonywania robót oraz użytkowania przedmiotowych budynków.**

Proponowana poprawka **pozwala na nałożenie w drodze decyzji obowiązku uzyskania pozwolenia** na wykonywanie robót budowlanych związanych z przebudową, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, dotyczącą budynku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a lub 1b, jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej stwierdzi, że roboty te wypełniają przesłanki określone w art. 30 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane, np. mogą spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia.

Propozycja poprawki nr 4 do art. 17 projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084)

W art. 17 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) w art. 42 w ust. 1 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, 1b, 2–4, 9, 27 i 30, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d i e.”.

UZASADNIENIE

Obowiązek ustanowienia kierownika budowy w przypadku budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1b ustawy – Prawo budowlane, wprowadzony był już w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3336), nad którym prace nie są obecnie kontynuowane. Brak analogicznych rozwiązań w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego, należy uznać za lukę w przepisach ustawy (zgodnie z ustawą, ani kierownik budowy, ani inwestor, nie składają oświadczenia o przejęciu odpowiedzialności za kierowanie budową, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1b).

Przeniesienie obowiązków i odpowiedzialności kierownika budowy na inwestora, który nie musi posiadać profesjonalnego przygotowania do tego, aby taką odpowiedzialność na siebie przejąć, nie jest rozwiązaniem, które powinno być dopuszczone w odniesieniu do budowy domów, jeżeli powierzchnia zabudowy tych domów przekracza 70 m². **To kierownik budowy, posiadający odpowiednie fachowe przygotowanie, powinien dopilnować, aby obiekt był realizowany w sposób zgodny z projektem budowlanym, zgłoszeniem, przepisami techniczno-budowlanymi oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnić bezpieczeństwo osób pracujących na budowie, a następnie złożyć w tym zakresie oświadczenie jako profesjonalny uczestnik procesu budowlanego.**

Propozycja poprawki nr 5 do projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084)

Art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Przepis art. 15a ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do osób, które uzyskały uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie po dniu 31 grudnia 1994 r. i w momencie ich uzyskania posiadały tytuł zawodowy magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta, inżyniera lub inżyniera architekta.”

Uzasadnienie:

Proponowana w art. 17 pkt 4 zmiana art. 15a ustawy – Prawo budowlane może przynieść konsekwencje nie tylko w zakresie umożliwienia liczniejszej grupie podmiotów dostępu do postępowania kwalifikacyjnego w sprawie nadania uprawnień budowlanych do projektowania w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie, co będzie odczuwalne w dłuższym okresie czasu. Należy wykorzystać sposobność, by zapewnić **natychmiast odczuwalne korzyści** z poszerzenia dostępu do zawodu regulowanego dla projektantów z wieloletnim doświadczeniem i dorobkiem zawodowym w zakresie wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz **poprawę sytuacji na rynku usług projektowych** od razu po wejściu w życie projektowanych przepisów.

Uprawnienia do projektowania w wyżej wskazanej specjalności są przez Izbę Architektów RP nadawane bardzo sporadycznie (od dnia 1 stycznia 1995 r., a więc w ciągu niespełna 30 lat uprawnienia nadano łącznie 369 osobom, z czego zaledwie 86 decyzji w tym zakresie wydały izby architektów). Jeśli celem ustawodawcy jest stworzenie warunków, **by modyfikacja art. 15a ustawy – Prawo budowlane przyniosła jakiegokolwiek praktyczne efekty w krótkim okresie czasu, należy umożliwić wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w poszerzonym zakresie osobom, które już takie uprawnienia budowlane posiadają.**

Dotychczasowe ograniczenie zakresu uprawnień w specjalności architektonicznej do projektowania wprowadzało całkowicie niepraktyczne i nieuzasadnione kryterium zabudowy

zagrodowej. Stopień skomplikowania zagadnień projektowych nie zależy bowiem od rodzaju zabudowy, w której usytuowane są projektowane obiekty budowlane, lecz od całej gamy okoliczności, które muszą być wzięte pod uwagę przy sytuowaniu obiektu w terenie (przestrzeni), rodzaju gruntu i związanych z tym uwarunkowań, wielkości obiektów, ich funkcji oraz przyjętych rozwiązań konstrukcyjnych. Osoby, które projektowały do tej pory obiekty ograniczone kubaturowo w zabudowie zagrodowej i na terenie zabudowy zagrodowej, są – z uwagi na nabyte już doświadczenie w wykonywaniu samodzielnych funkcji – nawet lepiej przygotowane do sporządzania projektów budowlanych wszelkich obiektów określonych w art. 15a ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane w nowym brzmieniu, niż osoby, które rozpoczną dopiero swoją drogę zawodową po uzyskaniu uprawnień do projektowania w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie na podstawie art. 15a ust. 3 pkt 1 ustawy w nowym brzmieniu.

Propozycja poprawki nr 6 do projektu ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (druk senacki nr 1084)

Art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Do spraw, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 17, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2.”.

2. Postępowania o nadanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”.

Uzasadnienie:

Zmiana dotycząca rozszerzenia zakresu specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 15 ust. 3 ustawy – Prawo budowlane, o ile zostanie przyjęta poprawka nr 5 do art. 31 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zasadach udzielania przez Skarb Państwa gwarancji za zobowiązania Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego, będzie korzystna dla osób wykonujących już zawód. Należy zadbać też o to, by zmiana była również korzystna dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie, którzy złożyli przed wejściem w życie ustawy wnioski o nadanie uprawnień budowlanych, jednak postępowanie kwalifikacyjne nie zostało zakończone.